

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 dep
0030 Oslo

Dato
11.11.2020

Hørings svar – endringer i spesialistforskriften

Mental Helse takker for invitasjon til å avgi høringssvar på forslag til endring i spesialistforskriften og vil med dette fremme våre innspill.

For Mental Helse er det viktig at vi møter utfordringer i helsetjenestene hvor vi i dag ser at mangel på samhandling og koordinering av tjenester går utover behandlingskvalitet. Mennesker med psykiske helseutfordringer har ofte behov for langvarige tjenester fra flere instanser og på flere nivåer. Det er en utfordring at tjenestene ikke er organisert at det lønner seg å samhandle til det beste for brukeren. Dette gjelder både nivådeling i helsevesenet, samt manglende samordning mellom helse- sosial- og velferdstjenester, men gjelder særlig i første nivå for pasienten, som oftest er fastlegen.

Vektlegge psykisk helse

“Mer enn en tredel av alle som tar livet sitt har vært i kontakt med fastlegen sin måneden før selvmordet» kommer det frem i *handlingsplanen for selvmordsforebygging 2020-2025* som ble lagt frem tidligere i år. Videre tar handlingsplanen for seg at opplæring av fastleger i klinisk vurdering av selvmordsfare og behandling og oppfølging av suicidale pasienter er nødvendig.

Fastlegene er sentrale i å kunne fange opp og gi hjelp, samtidig som de har en koordinerende rolle i diagnostisering og behandlingsforløp. Det er derfor svært viktig at de får god veiledning fra kommunene i spesialistutdanningen så de blir godt kjent med rutinene og tjenestene som er tilgjengelige for pasientene. Dette er noe som i mange tilfeller oppleves som mangelfullt i møte med fastlegene og derfor bør det settes av ytterligere tid for å styrke kompetanse på dette området.

I tillegg fremkommer det i *handlingsplanen for allmennlegetjenesten 2020-2024* at behovet for allmennlegetjenestene vil øke i årene fremover og at psykiske helseplager er en viktig årsak. Samtidig understrekes det i handlingsplanen at psykiske lidelser og ruslidelser ikke møtes i tilstrekkelig grad. Handlingsplanen tar for seg mangelfull samhandling mellom leger i kommunene og spesialisttjenestene er en utfordring for pasienter med psykiske plager fordi de har langvarige og sammensatte behov.

Manglende kunnskap om tjenester, behandling og ofte mangelfull eller feilaktig diagnostisering fører til at pasienter ikke får den nødvendige helsehjelpen de trenger i forbindelse med psykiske helseutfordringer. Mental Helse er derfor positive til at det er foreslått å øke timeantall til veiledning ved allmennlegenes spesialistutdannelse, men ønsker å vektlegge behovet for at psykisk helse bør få en større del av innholdet i utdanningen og at det gis tilstrekkelig veiledning innen temaet i utdanningsforløpet.

Side 1 av 2

Handlingsplanene må være mer enn bare ord og beskrivelser av problemområder. De må føre til handling og må konkretiseres så de har en reell virkning på de områdene som må løftes. Psykisk helse skal være et prioritert område for helsevesenet og alle pasienter må oppleve trygghet i møte med fastlegen sin og vi ser helst at det blir gjennomført mer veiledning innen psykisk helse i spesialistutdanningen.

Forslag til endring av forskrift

Mental Helse stiller seg positive til å øke timeantall til veiledning ved allmennlegenes spesialistutdanning og ser det som helt nødvendig at allmennpraktiserende leger får økt kunnskap om psykisk helse, samt bedre og tettere veiledning innen psykisk helse igjennom utdanningsløpet. Å øke minstekravet om timeantall fra 3 til 4 timer er noe lavt og Mental Helse skulle helst sett et mer ambisiøst nivå hvor det ble lagt mer vekt på psykisk helse i utdanningsløpet så det gjenspeiler de ambisjonene i handlingsplanene samtidig som de svarer på de økende psykiske helseutfordringene samfunnet står ovenfor nå.

Med vennlig hilsen

Jill Arild
Landsleder

Linda Berg-Heggelund
Generalsekretær